

Valtuustoaloite / ikääntyneiden, vammaisten ja erityisryhmien asumispalvelujen kehittämisen ohjelma

Kuntoutusjohtaja Mikko Tapio Korhonen
Vanhuspalvelujen tukipalvelut

Perusturvajohtaja Mari Annika Antikainen
Sosiaalipalvelujen tukipalvelut

Vastaus Kuopiossa 22.5.2017 jätettyyn valtuustoaloitteeseen (valtuutettu Olli-Pekka Ryynänen ja 47 kpl muuta valtuutettua): Ikääntyneiden, vammaisten ja erityisryhmien asumispalvelujen kehittämisen ohjelma. Valtuustoaloite jaetaan esityslistan liitteenä.

Tiivistelmänä valtuustoaloitetta varten laaditusta selvityksestä todetaan seuraavaa:

Ikääntyneiden, vammaisten, kehitysvammaisten sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujien osalta tulevaisuuden haasteisiin vastaaminen vaatii oman kohderyhmittäisen erityishuomionsa asumisen ja sen yhteydessä toteutettavan tuen ja palvelujen edellytyksiä koskien.

Lähimmän parin vuosikymmenen aikana ikääntyneen väestön määrä kasvaa voimakkaasti. Ikääntyneillä oleellista ja keskeistä on heille sopivan ja sovellettavissa olevan asuntokannan syntyminen erityisesti kantakaupungin alueella. Asumisen palvelukokonaisuuksia kannattaa toteuttaa ns. lähipalvelualueiden ja niiden ympäristön suunnitelmin ja konseptiratkaisuin. Kehittyvää avohoidon/kotona toteutuvaa tukea on voitava järjestää logistisesti ja tuloksellisesti. Ikääntyneille määrällisesti ja laadullisesti riittävän tuettuun asumiseen soveliaan asuntokannan lisäämiseen on välitöntä tarvetta n. 100 asunnon verran ja sen jälkeen n. 45 asumispaikan verran/vuosi (yhteensä siis n. 500 asuntoa) v:een 2030 saakka. Kaupungin asuntopolitiikalla ja alueiden käytön suunnittelulla on tätä tuettava sekä korjaus- ja täydennysrakentamisen että uudistustannon toteutuksin. Nykyiset kaupungin omistamat hoiva- ja palveluasumiskiinteistöt, jotka muodostavat vain pienen osan palveluasuntokannasta, ovat taloteknisesti ja käytettävyydeltään vanhentuneita. Korjaus- ja korvausinvestointitarpeet ovat niiden osalta kiireellisiä. Ao. kapasiteetti kuitenkin tarvitaan välttämättä myös osana tulevan maakunnan palvelurakennetta. Määräaikainen laki kuntien sote-investointien rajoittamisesta ei käytännössä estä etene mistä em. investointien osalta ja lupahakemuksissa ei tulisi viivytellä. Kaupungin ei välttämättä tarvitse itse olla toteuttamassa palveluasumisinvestointeja, sillä muiden investoreiden toimeliaisuus ja kiinnostus tällä sektorilla on aktiivista. Kokonaisuutena ikäihmisten asumisen järjestämisessä tarvitaan pitkäjänteistä sekä laadullista että määrällistä kehittämistä sekä luonnollisestikin tuen ja hoivan integroitavuutta osaksi onnistunutta ja turvallista asumista.

24.10.2017

Erityisryhmien (päihde- ja mielenterveyskuntoutujien) ja vammaisten sekä kehitysvammaisten osalta maakunnan järjestämismääräysten mukaiset toimenpiteiden kehityskuvat, joita ei vielä ole, ratkaisevat merkittävästi tulevaisuuden kehityskuvaa. Tämä ei kuitenkaan poista tarvetta kehittää näitäkin toimintoja ennakoivasti ko. kohderyhmän henkilöiden asumisen ja sujuvan palvelutuotannon tarpeet huomioivasti. Kehityksen keskiössä on mahdollisuuksien mukainen asuminen, eläminen ja osallisuus osana muuta yhteisöä ja yhteiskuntaa, ja sen mahdollistavan asuntokannan kehittyminen. Tähän on integroitava joustava ja asiakaslähtöinen kotona toteutuva tuki (ml. sosiaalinen isännöinti) ja avopalvelurakenteet.

Ensisijaisena kehityskuvana on terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) lanseeraaman ns. lähipalvelualuemallin mukainen asumisen suunnittelu ja toteutus. Tätä kehitystä edistetään tällä hetkellä Pyörön lähipalvelualueen suunnittelulla ja valmistelulla kohti poliittista päätöksentekoa. Suunnittelussa hyödynnetään sekä Puijonlaakson palvelukeskuksen että ns. Mäntykampuksen kokemuksia. Konseptin valmisteluun kaavoitus, asuntotoimi ja hoivapalvelut ottavat mukaan myös Savonia-AMK:n arkkitehtiopiskelijat. Käytännön toimijaksi ko. tehtäväalueelle tullaan palkkaamaan määräaikainen asumisen koordinaattori, jonka tehtävänä on konkretisoida edelleen aiempaa lähipalvelualuemallia ja käytännössä työskennellä peruspalvelutuotannon, asuntotoimen, kaavoituksen ja investoreiden, rakennuttajien sekä rakentamisen ammattilaisten yhteistyöpinnalla. Tavoitteena on luoda verkostotoimijuuden malli, jonka mukaisesti voidaan joustavasti ja suunnitelmallisesti toteuttaa tulevien vuosien tuetun asumisen ja palveluasumisen tarpeet yhteistyönä osana kaupungin asuntopolitiikkaa. Tämä malli toimisi myös maakunnallisten järjestämismääräysten käynnistyttyä.

Viime aikoina virinnyttä yksityisten markkinaehtoisten toimijoiden investointihalukkuutta myös tässä kyseessä olevan asuntotuotannon osalta kannattaa ylläpitää ja tukea. Tuettuun asumiseen (ml. palveluasuminen ja tukiasunnot) priorisoidun asuntojen määrä ja uudistuotanto (julkinen ja yksityinen asuntotuotanto) ei Kuopiossa kata tulevaisuuden tarpeita. Asumiseen liittyvän tuen (asumisen ohjaus, sosiaalinen isännöinti, ryhmäasuminen, sosiaalinen kuntoutus, kotihoito, ympärivuorokautinen hoiva, hyvinvointi- ja turvateknologia) järjestäminen vaatii motivoitunutta yhteistyötä, tavoitteellisuutta, avoimia ja rationaalisia kriteereitä ja merkittäviä taloudellisia resursseja.

Asiakasryhmäkohtaista suunnittelua koordinoidaan kaupungin tila- ja palveluverkostotyöryhmässä jossa toimivat yhdessä tilakeskus, alueiden käytön suunnittelu, kaupungin palvelualueet ja asuntotoimi.

Vaikutusten arviointi

Ihmiset: Turvalliset, tasa-arvoiset ja asianmukaiset onnistuneen asumisen edellytykset eri asukasryhmille.

Yritykset: Suunnitelmallinen asiakaspalvelujen ja toimintalogistiikan turvaaminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Lisää yritysten toimintaedellytyksiä (asuntotuotanto, tukipalvelut, asukkaalle tuki).

Ympäristö: Kestävän kehityksen mukaiset ja energiatehokkaan rakentamisen toteutukset, sijainnit tukevat resurssiviisasta palvelulogistiikkaa.

PoSoTe-vaikutusten arviointi

Toimintamalli on suunniteltu ja soveltuu maakunnalliseksi ja ns. maakuntasoten vastuiden mukaiseen palvelujen järjestämisen malliin

Esitys

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhonen ja perusturvajohtaja Mari Annika Antikainen:

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy tehdyn selvityksen ja antaa selityksen liitteineen edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle vastauksenaan tehtyyn aloitteeseen.

Liitteet

- 2 4314-2017-1 Aloite 575719_1_1.pdf
- 3 4314 2017 Selvitys_final_ Valtuustoaloite ikääntyneiden_vammaisten ja erityisryhmien asumispalvelujen kehittämisen ohjelma 12102017.pdf

Valmistelija

Petri Koponen puh. +358 44 718 5244

Katri Hiltunen puh. +358 44 718 5050

Maarit Mikkonen puh. +358 44 718 3510

Tarja Hoffrén puh. +358 44 718 3101

Mari Annika Antikainen puh. +358 44 718 6401

Mikko Tapio Korhonen puh. +358 44 718 6200

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Markku Tervahauta

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy kuntoutusjohtajan ja perusturvajohtajan esityksen.

Päätös

Jäsen Laura Meriluoto ilmoitti olevansa palvelussuhdejäävi tämän asian käsittelemään ja poistui kokouksesta klo 15.10.

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti palvelualuejohtajan ehdotuksen.

Jäsen Laura Meriluoto palasi kokoukseen klo 16.11 tämän asian päätöksen teon jälkeen.

